

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla)

28 ta' Frar 2018*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Ambjent – Direttiva 2011/92/UE – Artikolu 4(2) u (3) u Annessi I sa III – Evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent – Awtorizzazzjoni għat-twettiq ta' xogħlijiet f'impjant għall-produzzjoni ta' enerġija elettrika minn bijogass mingħajr eżami preliminari tan-neċessità li titwettaq evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent – Annullament – Regularizzazzjoni *a posteriori* tal-awtorizzazzjoni abbażi ta' dispozizzjonijiet godda tad-dritt nazzjonali mingħajr eżami preliminari tan-neċessità li titwettaq evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent”

Fil-Kawża C-117/17,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari abbażi tal-Artikolu 267 TFUE, mressqa mit-Tribunale Amministrativo Regionale per le Marche (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali ta' Le Marche, l-Italja), permezz ta' deċiżjoni tat-13 ta' Jannar 2017, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fis-6 ta' Marzu 2017, fil-proċedura

Comune di Castelbellino

vs

Regione Marche,

Ministero per i beni e le attività culturali,

Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare,

Regione Marche Servizio Infrastrutture Trasporti Energia - P. F. Rete Elettrica Regionale,

Provincia di Ancona,

fil-preżenza ta':

Società Agricola 4 C S.S.,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla),

komposta minn C. G. Fernlund, President tal-Awla, J.-C. Bonichot (Relatur) u S. Rodin, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: J. Kokott,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

* Lingwa tal-kawża: it-Taljan.

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-Comune di Castelbellino, minn A. Lucchetti, avvocato,
- għar-Regione Marche, minn P. De Bellis, avvocato,
- għas-Società Agricola 4 C S.S., minn M. Misiti, avvocato,
- għall-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, bħala aġent, assistita minn G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn G. Gattinara u C. Zadra, bħala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Dicembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubblici u privati fuq l-ambjent (ĠU 2012, L 26, p. 1).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn il-Comune di Castelbellino (il-Komun ta' Castelbellino, l-Italja) u r-Regione Marche (ir-Regjun ta' Le Marche, l-Italja), il-Ministero per i beni e le attività culturali (il-Ministeru għall-Ogġetti u għall-Attivitajiet Kulturali, l-Italja), il-Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare (il-Ministeru għall-Ambjent u għall-Protezzjoni tat-Territorju u tal-Baħar, l-Italja), ir-Regione Marche Servizio Infrastrutture Trasporti Energia – P.F. Rete Elettrica Regionale u il-Provincia di Ancona (il-Provincja ta' Ancona, l-Italja) dwar id-deċiżjoni li permezz tagħha r-regjun ta' Le Marche qies li ma kienx hemm lok li tiġi eżaminata n-neċessità li l-proġett ta' Società Agricola 4 C S. S. (iktar 'il quddiem "4 C"), intiż għal zieda fil-qawwa ta' impjant għall-produzzjoni ta' enerġija elettrika minn bijogass, jiġi sugġett għal evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent (iktar 'il quddiem "EEA").

Il-kuntest ġuridiku

- 3 L-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2011/92 jipprevedi:

"L-Istati Membri għandhom jadottaw il-miżuri kollha meħtieġa sabiex jiżguraw li, qabel ma jingħata l-kunsens, il-proġetti li x'aktarx ikun sejjer ikollhom impatt sinifikanti fuq l-ambjent bis-saħħa, fost hwejjeġ oħra, tan-natura, id-daqs u l-lokalizzazzjoni tagħhom ikunu soġġetti għar-rekwizit li jkun hemm kunsens għall-iżvilupp u stima rigward l-effetti tagħhom. Dawk il-proġetti huma ddefiniti fl-Artikolu 4."

- 4 L-Artikolu 4(2) u (3) ta' din id-direttiva jispeċifika:

"2. Bla ħsara għall-Artikolu 2(4), għall-proġetti mnizzla fil-lista fl-Anness II, Stati Membri għandhom jistabbilixxu jekk il-proġett għandux jiġi soġġett għal stima b'mod konformi mal-Artikoli 5 sa 10. L-Istati Membri għandhom jaġmlu dik id-determinazzjoni permezz ta':

- a) eżami każ b'każ,

jew

b) livelli jew kriterji stabbiliti mill-Istat Membru.

L-Istati Membri jistgħu jiddecidu li japplikaw iż-żewġ proċeduri msemmija fil-punti (a) u (b).

3. Meta jitwettaq eżami każ b'każ jew jiġu stabbiliti l-livelli jew il-kriterji għall-għan tal-paragrafu 2, għandhom jitqiesu l-kriterji tal-għażla rilevanti stabbiliti fl-Anness III.”

- 5 L-Anness I tal-imsemmija direttiva, intitolat “Proġetti Msemmija fl-Artikolu 4(1)”, tal-imsemmija direttiva jipprevedi, fil-punt 2(a) tiegħu, li jiffurmaw parti minn dawn il-proġetti “[p]ower stations termali u stallazzjonijiet oħra ta’ kombustjoni bi hruġ ta’ shana ta’ 300 [megawatt (MW)] jew iktar”.
- 6 L-Anness II tal-istess direttiva, intitolat “Proġetti Msemmija fl-Artikolu 4(2)”, min-naħa tiegħu jipprevedi, fil-punt 3 tiegħu, li, fost dawn il-proġetti hemm “[s]tallazzjonijiet industrijali għall-produzzjoni tal-elettriku, il-fwar u l-mishun (proġetti mhux inklużi fl-Anness I)”.
- 7 L-Anness III tad-Direttiva 2011/92, intitolat “Il-kriterji tal-Għażla Msemmija fl-Artikolu 4(3)”, huwa fformulat kif ġej:

“1. Karatteristiċi tal-Proġetti

Il-karatteristiċi tal-proġetti għandhom jiġu kkunsidrati billi jitqiesu, b’mod partikolari:

- a) id-daqs tal-proġett;
- b) il-kumulazzjoni ma’ proġetti oħra;
- c) l-użu tar-rizorsi naturali;
- d) il-produzzjoni tal-iskart;
- e) it-tniġġis u l-irritazzjonijiet;
- f) ir-riskju ta’ incidenti, filwaqt li jitqiesu b’mod partikolari s-sustanzi u t-teknoloġiji użati.

2. Il-Lokazzjoni tal-Proġetti

Trid tiġi kkunsidrata s-sensittività ambjentali ta’ zoni ġeografici li x’aktarx jiġu affettwati mill-proġetti, filwaqt li jitqiesu b’mod partikolari:

- a) l-użu eżistenti tal-art;
- b) l-abbundanza relattiva, il-kwalità u l-ħila tar-rigenerazzjoni tar-rizorsi naturali fiż-żona;
- c) il-kapaċità ta’ assorbiment tal-ambjent naturali, filwaqt li tingħata attenzjoni partikolari lil zoni li ġejjin:
 - i) l-artijiet mistgħadra;
 - ii) iż-żoni kostali;
 - iii) il-firxiet ta’ art muntanjuża u miksija bil-foresti;
 - iv) ir-riservi naturali u ġonna kbar;

- v) iż-żoni kklassifikati jew protetti skont il-leġislazzjoni tal-Istati Membri; żoni ta' protezzjoni speċjali ddisinjati mill-Istati Membri skont id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-għasafar selvaġġi [ĠU 2010, L 20, p. 7),] u d-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-habitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa [(ĠU 1992, L 206, p. 7)];
- vi) iż-żoni li fihom il-livelli stabbiliti ta' kwalità ambjentali preskritti mil-ligijiet tal-Unjoni jkunu diġà ġew maqbuża;
- vii) iż-żoni b'densità għolja ta' popolazzjoni;
- viii) il-pajsaġġi ta' sinifikat storiku, kulturali jew arkeoloġiku.

3. Il-Karatteristiċi tal-Impatt Potenzjali

L-effetti sinifikanti potenzjali tal-proġetti għandhom jiġu kkunsidrati f'relazzjoni mal-kriterji stabbiliti fil-punti 1 u 2, u billi jitqiesu b'mod partikolari:

- a) il-firxa tal-impatt (iż-żona ġeografika u d-daqs tal-popolazzjoni affettwata);
- b) in-natura transkonfinali tal-impatt;
- c) il-kobor u l-kumplessità tal-impatt;
- d) il-probabbiltà tal-impatt;
- e) it-tul taż-żmien, il-frekwenza u r-riversibbiltà tal-impatt.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 8 4 C topera impjant għall-produzzjoni ta' enerġija elettrika minn bijogass fil-Komun ta' Castelbellino, fir-Reġjun ta' Le Marche (iktar 'il quddiem l-“impjant inkwistjoni”), li d-dhul fis-servizz tiegħu ġie awtorizzat minn dan il-komun abbażi tal-leġiżlazzjoni dwar il-protezzjoni tal-pajsaġġ.
- 9 Permezz ta' deċiżjoni tal-20 ta' Ġunju 2012, ir-Reġjun ta' Le Marche awtorizza lil 4 C tibda x-xogħlijiet neċessarji sabiex iżżid il-qawwa tal-impjant inkwistjoni minn 249 kilowatts (kW) għal 999 kW.
- 10 Abbażi tal-legge Regione Marche n. 3 (il-Liġi Reġjonali ta' Le Marche Nru 3), tas-26 ta' Marzu 2012 (iktar 'il quddiem il-“Liġi Nru 3/2012”), din l-awtorizzazzjoni ngħatat mingħajr l-issuġġettar tal-proġett għal EEA u saħansitra mingħajr l-eżami minn qabel tan-neċessità ta' tali evalwazzjoni, peress li l-qawwa nominali tal-impjant inkwistjoni kienet inqas mil-limitu ta' 1 MW previst minn din il-liġi.
- 11 Il-Komun ta' Castelbellino ressaq quddiem il-qorti tar-rinviju, it-Tribunale amministrativo regionale per le Marche (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali ta' Le Marche, l-Italja), talba għall-annullament ta' din l-awtorizzazzjoni, billi invoka l-ksur tad-Direttiva 2011/92.
- 12 Fit-22 ta' Frar 2013, l-imsemmija qorti ċaħdet t-talba għal miżuri provvizorji tal-Komun ta' Castelbellino għas-sospensjoni tal-awtorizzazzjoni kkontestata.
- 13 Permezz tas-sentenza tagħha Nru 93/2013, tat-22 ta' Mejju 2013, il-Corte costituzionale (il-Qorti Kostituzzjonali, l-Italja) iddikjarat li l-Liġi Nru 3/2012 tmur parzjalment kontra l-kostituzzjoni minhabba li ma hijiex kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni, għar-raġuni li din il-liġi ma kinitx timponi t-tehid inkunsiderazzjoni tal-kriterji kollha previsti fl-Anness III tad-Direttiva 2011/92 għall-finijiet tal-identifikazzjoni tal-proġetti suġġetti għal EEA, konformement mal-Artikolu 4(3) tal-imsemmija direttiva.

- 14 Fis-16 ta' April 2015, 4 C rressqet quddiem ir-Regjun ta' Le Marche talba intiza sabiex jigi żgurat li l-impjant inkwistjoni huwa konformi mar-rekwiziti previsti fid-Direttiva 2011/92.
- 15 Mid-deċizzjoni tar-rinviju jirriżulta li d-dispożizzjonijiet tal-Liġi Nru 3/2012 li precedentement kienu jippermettu li r-regjuni jiddeciedu l-limiti differenzjati ta' eżenzjoni mill-EEA, u li fuqhom kienu bbażaw ruhhom l-awtoritajiet reġjonali biex jadottaw id-deċizzjoni tal-20 ta' Ġunju 2012, ġew imhassra wara s-sentenza Nru 93/2013 tal-Corte costituzionale (il-Qorti Kostituzzjonali), tat-22 ta' Mejju 2013. Ġew adottati dispożizzjonijiet ġodda li ddefinixxew, fuq il-livell nazzjonali, il-kundizzjonijiet li jippermettu li l-proġetti ta' interess ġenerali jiġu eżentati minn EEA. Il-livell sabiex l-impjanti bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali jiġu suġġetti għal evalwazzjoni ġie miżjud għal 50 MW minflok 1 MW, u dan il-limitu jista', taht ċerti kundizzjonijiet, jitnaqqas b'50 %.
- 16 Huwa f'dawn iċ-ċirkustanzi li, b'applikazzjoni ta' din is-sistema ġuridika l-ġdida, ir-Regjun ta' Le Marche, permezz ta' deċizzjoni tat-3 ta' Ġunju 2015, minn naha, qies li l-impjant inkwistjoni kien eżentat mill-eżami preliminari tan-neċessità ta' EEA u, min-naha l-oħra, "ikkonferma" l-awtorizzazzjoni mogħtija precedentement, tal-20 ta' Ġunju 2012.
- 17 Madankollu, permezz ta' deċizzjoni tad-19 ta' Ġunju 2015, il-qorti tar-rinviju, it-Tribunale amministrativo regionale per le Marche (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali ta' Le Marche) annullat l-awtorizzazzjoni mogħtija fl-20 ta' Ġunju 2012 mir-Regjun ta' Le Marche, minhabba li din kienet ġiet adottata abbażi ta' liġijiet li ġew sussegwentement iddikjarati mhux kostituzzjonali.
- 18 4 C ipprezentat rikors kontra din id-deċizzjoni quddiem il-Consiglio di Stato (il-Kunsill tal-Istat, l-Italja).
- 19 Il-Komun ta' Castelbellino, min-naha tiegħu, ressaq talba għall-annullament tad-deċizzjoni tar-Regjun ta' Le Marche tat-3 ta' Ġunju 2015 quddiem il-qorti tar-rinviju.
- 20 Huwa f'dan il-kuntest li t-Tribunale amministrativo regionale per le Marche (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali ta' Le Marche) iddecieda li jissospendi l-proċeduri u li jagħmel id-domandi preliminari li ġejjin lill-Qorti tal-Ġustizzja:

- "1) [Id-dritt tal-Unjoni] (b'mod partikolari d-Direttiva [2011/92], fil-verżjoni tagħha fis-sehħ fid-datata tal-adozzjoni tal-miżuri [inkwistjoni fil-kawża prinċipali]) jipprekludi, bħala prinċipju, liġi nazzjonali jew prassi amministrattiva nazzjonali li tippermetti li jiġu sottoposti għal verifika tas-suġġettibiltà għal [EEA], jew li jiġu ssuġġettati għal [EEA], proġetti marbuta ma' impjanti li jkunu diġà tlestew fil-mument li titwettaq il-verifika, jew, għall-kuntrarju, [id-dritt tal-Unjoni] jippermetti li jittiehdu inkunsiderazzjoni ċirkustanzi eċċezzjonali li jiġġustifikaw li ssir deroga mill-prinċipju ġenerali li [l-EEA] hija, min-natura tagħha, evalwazzjoni preventiva?
- 2) B'mod iktar partikolari, tali deroga tkun iġġustifikata f'każ li liġi ġdida tkun tezonora minn [EEA], proġett partikolari li kellu jigi ssuġġettat għal [verifika tan-neċessità ta' suġġettibiltà għal EEA] skont deċizzjoni tal-qorti nazzjonali li ddikjarat antikostituzzjonali u/jew inapplicabbli regola li kienet fis-sehħ qabel u li kienet tipprovdi għall-eżenzjoni?"

Fuq id-domandi preliminari

- 21 Preliminarjament, għandu jigi rrilevat li mid-deċizzjoni tar-rinviju jirriżulta li l-kawża prinċipali tirrigwarda proġett għal zieda fil-qawwa ta' impjant eżistenti għall-produzzjoni ta' enerġija elettrika li jahdem bil-bijogass, li fir-rigward tiegħu l-awtoritajiet reġjonali kienu ddecidew li ma hemmx lok li jitwettaq eżami preliminari tan-neċessità ta' EEA, b'mod konformi mal-legiżlazzjoni ta' awtorità reġjonali li sussegwentement ġiet iddikjarata mhux kostituzzjonali minhabba li din ma kinitx timponi

- t-teħid inkunsiderazzjoni tal-kriterji kollha rilevanti, previsti fl-Anness III tad-Direttiva 2011/92, għall-finijiet tal-identifikazzjoni tal-proġetti sugġetti għal EEA, konformement mal-Artikolu 4(3) tal-imsemmija direttiva.
- 22 Mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta wkoll li, wara t-talba ta' 4 C, tas-16 ta' April 2015, imsemmija fil-punt 14 ta' din is-sentenza, intiza sabiex terġa' tiġi eżaminata n-neċessità li titwettaq EEA, peress li x-xogħlijiet inkwistjoni kienu twettqu, l-awtoritajiet reġjonali kompetenti qiesu, abbażi tad-dispożizzjonijiet leġislattivi l-godda, li ma kienx hemm lok li tali evalwazzjoni titwettaq.
- 23 Permezz taż-żewġ domandi tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju għalhekk tistaqsi, essenzjalment, jekk, meta proġett għal żieda fil-qawwa ta' impjant għall-produzzjoni ta' enerġija elettrika, bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma ġiex sugġett għal eżami preliminari tan-neċessità li titwettaq EEA b'applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet nazzjonali li sussegwentement ġew iddikjarati inkompatibbli fuq dan il-punt mad-Direttiva 2011/92, id-dritt tal-Unjoni jipprekludi li dan l-impjant ikun, wara r-realizzazzjoni ta' dan il-proġett, is-sugġett ta' proċedura ġdida ta' eżami mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet tal-verifika tal-konformità tiegħu mar-rekwiziti ta' din id-direttiva u, eventwalment, ta' EEA. Il-qorti tar-rinviju tistaqsi wkoll jekk dawn l-awtoritajiet jistgħux iqisu, abbażi tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali fis-seħħ fid-data ta' meta huma jintalbu jiddeċiedu, li tali EEA ma hijiex meħtieġa.
- 24 Għandu jifakkar li l-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2011/92 jeżiġili l-proġetti li jista' jkollhom effetti sinjifikattivi fuq l-ambjent, fis-sens tal-Artikolu 4 tagħha, moqri flimkien mal-Anness I jew II ta' din l-istess direttiva, ikunu sugġetti għal din l-evalwazzjoni qabel l-għoti tal-awtorizzazzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-7 ta' Jannar 2004, Wells, C-201/02, EU:C:2004:12, punt 42, kif ukoll tas-26 ta' Lulju 2017, Comune di Corridonia *et*, C-196/16, EU:C:2017:589, punt 32).
- 25 Hekk kif il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet, il-fatt li tali evalwazzjoni għandha ssir minn qabel huwa ġġustifikat mill-htieġa li, fil-proċess ta' teħid ta' deċiżjoni, l-awtorità kompetenti tiehu inkunsiderazzjoni kemm jista' jkun kmieni l-effetti fuq l-ambjent tal-proċessi tekniċi ta' ppjanar u ta' teħid ta' deċiżjoni kollha sabiex jiġi evitat, sa mill-bidu nett, il-ħolqien ta' tniġġis jew ta' inkonvenjenzi iktar milli sabiex sussegwentement jiġu miġġielda l-effetti tagħhom (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-3 ta' Lulju 2008, Il-Kummissjoni vs L-Irlanda, C-215/06, EU:C:2008:380, punt 58, kif ukoll tas-26 ta' Lulju 2017, Comune di Corridonia *et*, C-196/16, EU:C:2017:589, punt 33).
- 26 L-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2011/92 jispeċifika li, bla ħsara għall-Artikolu 2(4) ta' din id-direttiva, il-proġetti elenkati fl-Anness I tagħha huma sugġetti għal evalwazzjoni, konformement mal-Artikoli 5 sa 10 tagħha.
- 27 Għall-proġetti elenkati fl-Anness II tad-Direttiva 2011/92, l-Artikolu 4(2) tagħha jipprevedi li l-Istati Membri jiddeterminaw jekk il-proġett għandux jiġi sugġett għal EEA abbażi ta' eżami każ b'każ jew abbażi tal-livelli jew tal-kriterji stabbiliti mill-Istat Membru kkonċernat.
- 28 L-Artikolu 4(3) tad-Direttiva 2011/92, ikompli jipprevedi li, fil-kuntest tal-eżami każ b'każ jew tal-istabbiliment tal-livelli jew tal-kriterji b'applikazzjoni tal-paragrafu 2 ta' dan l-istess artikolu, għandhom jittieħdu inkunsiderazzjoni l-kriterji ta' għażla rilevanti previsti fl-Anness III ta' din id-direttiva.
- 29 Min-naħa l-oħra, id-Direttiva 2011/92 ma tispeċifikax x'għandhom ikunu l-konsegwenzi legali għal ksur ta' dawn id-dispożizzjonijiet.
- 30 Madankollu, għandu jifakkar li l-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet, fil-punt 43 tas-sentenza tas-26 ta' Lulju 2017, Comune di Corridonia *et* (C-196/16, EU:C:2017:589), li, fil-każ ta' ommissjoni ta' EEA meħtieġa mid-dritt tal-Unjoni, l-Istati Membri għandhom iħassru l-konsegwenzi illegali ta' din l-ommissjoni, u li d-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix li tali evalwazzjoni ssir bħala regolarizzazzjoni,

wara l-konstruzzjoni u t-tpoġġija fis-servizz tal-impjant ikkonċernat bil-kundizzjoni doppja li r-regoli nazzjonali li jippermettu din ir-regolarizzazzjoni ma joffrux lill-persuni kkonċernati l-possibbiltà li jevitaw ir-regoli tad-dritt tal-Unjoni jew li jonqsu milli japplikawhom, u li l-evalwazzjoni magħmula bħala regolarizzazzjoni ma tirrigwardax biss l-effetti futuri ta' dan l-impjant fuq l-ambjent, iżda tiegħu inkunsiderazzjoni wkoll l-effetti ambjentali li sehhew wara r-realizzazzjoni tiegħu.

- 31 Fil-punt 42 tas-sentenza tas-26 ta' Lulju 2017, *Comune di Corridonia et* (C-196/16, EU:C:2017:589), il-Qorti tal-Ġustizzja indikat ukoll li l-fatt, l-ewwel nett, li l-kumpanniji kkonċernati fil-kawża li tat lok għal imsemmija sentenza kienu għamli l-preparamenti meħtieġa sabiex, jekk ikun il-każ, jagħmlu EEA, it-tieni nett, li r-rifjut tal-awtoritajiet kompetenti li jilqgħu dawn it-talbiet kien ġie ġġustifikat fuq il-bażi ta' dispożizzjonijiet nazzjonali li ġew iddikjarati kontra d-dritt tal-Unjoni biss sussegwentement u, it-tielet nett, li l-attività tal-impjanti inkwistjoni fil-kawża li tat lok għall-imsemmija sentenza kienet ġiet sospiża, kien pjuttost ta' natura li juri li r-regolarizzazzjonijiet imwettqa fil-kuntest ta' dik il-kawża ma kinux permessi bid-dritt nazzjonali f'kundizzjonijiet simili għal dawk inkwistjoni fil-kawża li tat lok għas-sentenza tat-3 ta' Lulju 2008, *Il-Kummissjoni vs L-Irlanda* (C-215/06, EU:C:2008:380, punt 61), u ma kellhomx l-intenzjoni li jevitaw ir-regoli tad-dritt tal-Unjoni.
- 32 Konsegwentement, id-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix, taħt dawn il-kundizzjonijiet, li proġett, meta ma jkunx ġie sugġett għal eżami preliminari tan-neċessità ta' EEA b'applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet inkompatibbli mad-Direttiva 2011/92, ikun is-sugġett, anki wara r-realizzazzjoni tiegħu, ta' eżami mill-awtoritajiet kompetenti sabiex jiġi ddetminat jekk dan għandux jew le jkun is-sugġett ta' EEA, jekk ikun il-każ abbażi ta' leġislazzjoni nazzjonali ġdida, bil-kundizzjoni li din tkun kompatibbli mal-imsemmija direttiva.
- 33 L-awtoritajiet nazzjonali li jintalbu jiddeċiedu f'dan il-kuntest għandhom jiehdu wkoll inkunsiderazzjoni l-effetti fuq l-ambjent iġġenerati mill-impjant wara r-realizzazzjoni tax-xogħlijiet u xejn ma jipprekludihom milli jerġġu jiddeċiedu, wara dan l-eżami, li ma huwiex meħtieġ li ssir EEA.
- 34 Għalkemm hija l-qorti tar-rinviju li għandha tevalwa jekk dawn ir-rekwiżiti humiex issodisfatti fit-tilwima inkwistjoni fil-kawża prinċipali fid-dawl tal-kontenut tad-dispożizzjonijiet nazzjonali u tal-informazzjoni li hija għandha, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis madankollu li jkun utli li tatiha l-indikazzjonijiet li ġejjin.
- 35 L-ewwel nett, għandu jiġi kkonstatat li proġett ta' impjant għall-produzzjoni ta' enerġija elettriċa minn bijogass b'qawwa nominali ta' inqas minn 1 MW ma jaqax taħt il-punt 2(a) tal-Anness I tad-Direttiva 2011/92, li jikkonċerna l-power stations termali u impjanti oħra ta' kombustjoni bi f'ħruġ ta' shana ta' 300 megawatt jew iktar, iżda taħt il-punt 3(a) tal-Anness II ta' din id-direttiva li jikkonċerna proġetti ta' impjanti industrijali intiżi għall-produzzjoni ta' enerġija elettriċa mhux imsemmija fl-Anness I tal-imsemmija direttiva.
- 36 Xogħlijiet intiżi li jzidu l-qawwa ta' impjant bħal dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali jikkostitwixxu, għalhekk, proġett li fir-rigward tiegħu l-Istati Membri għandhom jiddeterminaw jekk għandux jiġi sugġett għal EEA b'mod konformi mal-Artikolu 4(2) u (3) tad-Direttiva 2011/92.
- 37 Barra minn dan, minn ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja jirrizulta li, meta l-Istati Membri jkun ddeċidew li jagħzlu l-iffissar ta' livelli jew ta' kriterji, b'mod konformi mal-Artikolu 4(2) tad-Direttiva 2011/92, il-marġni ta' diskrezzjoni mogħti lilhom b'dan il-mod huwa limitat mill-obbligu, previst fl-Artikolu 2(1) ta' din id-direttiva, li, qabel l-għoti ta' awtorizzazzjoni, jissugġettaw għal studju tal-effetti l-proġetti li jista' jkollhom effetti kunsiderevoli fuq l-ambjent, b'mod partikolari minhabba n-natura, id-daqs u l-lokalizzazzjoni tagħhom (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-20 ta' Novembru 2008, *Il-Kummissjoni vs L-Irlanda*, C-66/06, mhux ippubblikata, EU:C:2008:637, punt 61 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 38 B'applikazzjoni tal-Artikolu 4(3) tad-Direttiva 2011/92, l-Istati Membri huma obbligati li jieħdu inkunsiderazzjoni, għall-iffissar ta' dawn il-livelli jew kriterji, il-kriterji ta' għażla rilevanti msemmija fl-Anness III tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-20 ta' Novembru 2008, Il-Kummissjoni vs L-Irlanda, C-66/06, mhux ippubblikata, EU:C:2008:637, punt 62).
- 39 Barra minn hekk, Stat Membru li jiffissa dawn il-livelli jew kriterji fuq tali livell li, fil-prattika, il-proġetti kollha ta' ċertu tip ikunu minn qabel esklużi mill-evalwazzjoni jmur lil hinn mill-marġni ta' diskrezzjoni tiegħu, hlief jekk it-totalità tal-proġetti esklużi tista' titqies, abbażi ta' evalwazzjoni globali, bħala li x'aktarx ma jkollhiex effetti kunsiderevoli fuq l-ambjent (sentenza tal-20 ta' Novembru 2008, Il-Kummissjoni vs L-Irlanda, C-66/06, mhux ippubblikata, EU:C:2008:637, punt 65 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 40 Minn dan jirriżulta li l-fatt li dispożizzjonijiet nazzjonali, bhal dawk li fuqhom ibbaża ruhu r-Regjun ta' Le Marche biex jadotta d-deċiżjoni tiegħu tat-3 ta' Ġunju 2015, allegatament għollew il-livell ta' ssuġġettar għal EEA ma huwiex suffiċjenti, waħdu, sabiex jiġi deċiż li dawn id-dispożizzjonijiet ma jirrispettawx id-Direttiva 2011/92.
- 41 Tali konstatazzjoni ta' nuqqas ta' konformità mad-dritt tal-Unjoni lanqas ma tista' tiġi dedotta miċ-ċirkustanza, imsemmija mill-qorti tar-rinviju, li tgħid li, li kieku dawn l-istess dispożizzjonijiet ma ġewx adottati, il-proġett inkwistjoni fil-kawża prinċipali kien ikollu jiġi suġġett għal eżami preliminari tan-neċessità li titwettaq EEA wara s-sentenza Nru 93/2013 tal-Corte costituzionale (il-Qorti Kostituzzjonali), tat-22 ta' Mejju 2013.
- 42 Fid-dawl ta' dak li ġie espost iktar 'il fuq, ir-risposta li għandha tingħata għad-domandi magħmula għandha tkun li, meta proġett għal zieda fil-qawwa ta' impjant għall-produzzjoni ta' enerġija elettrika, bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma ġiex suġġett għal eżami preliminari tan-neċessità li titwettaq EEA b'applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet nazzjonali li sussegwentement ġew iddikjarati inkompatibbli fuq dan il-punt mad-Direttiva 2011/92, id-dritt tal-Unjoni jeżiġi li l-Istati Membri jneħħu l-konsegwenzi illegali ta' dan il-ksur u ma jipprekludix li dan l-impjant ikun is-suġġett, wara r-realizzazzjoni ta' dan il-proġett, ta' proċedura ġdida ta' eżami mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet tal-verifika tal-konformità tiegħu mar-rekwiziti ta' din id-direttiva u, eventwalment, li jiġi suġġett għal EEA, bil-kundizzjoni li r-regoli nazzjonali li jippermettu din ir-regolarizzazzjoni ma joffrux lill-persuni kkonċernati l-possibbiltà li jevitaw ir-regoli tad-dritt tal-Unjoni jew li jonqsu milli japplikawhom. Hemm ukoll lok li l-effetti ambjentali li seħħew wara r-realizzazzjoni tal-proġett jittieħdu inkunsiderazzjoni. Dawn l-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jqisu, abbażi tad-dispożizzjonijiet nazzjonali fis-seħħ fid-data ta' meta huma jintalbu jiddeċiedu, li tali EEA ma hijiex meħtieġa, sa fejn dawn id-dispożizzjonijiet huma kompatibbli ma din id-direttiva.

Fuq l-ispejjeż

- 43 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Is-Sitt Awla) taqta' u tiddeċiedi:

Meta proġett għal zieda fil-qawwa ta' impjant għall-produzzjoni ta' enerġija elettrika, bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma ġiex suġġett għal eżami preliminari tan-neċessità li titwettaq evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent b'applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet nazzjonali li sussegwentement ġew iddikjarati inkompatibbli fuq dan il-punt mad-Direttiva 2011/92 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent, id-dritt tal-Unjoni jeżiġi li l-Istati Membri jneħħu

I-konsegwenzi illegali ta' dan il-ksur u ma jipprekludix li dan l-impjant ikun is-sugġett, wara r-realizzazzjoni ta' dan il-proġett, ta' procedura ġdida ta' eżami mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet tal-verifika tal-konformità tiegħu mar-rekwiziti ta' din id-direttiva u, eventwalment, li jiġi sugġett għal evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent, bil-kundizzjoni li r-regoli nazzjonali li jippermettu din ir-regolarizzazzjoni ma joffrux lill-persuni kkonċernati l-possibbiltà li jevitaw ir-regoli tad-dritt tal-Unjoni jew li jonqsu milli japplikawhom. Hemm ukoll lok li l-effetti ambjentali li seħħew wara r-realizzazzjoni tal-proġett jittieħdu inkunsiderazzjoni. Dawn l-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jqisu, abbażi tad-dispożizzjonijiet nazzjonali fis-seħh fid-data ta' meta huma jintalbu jiddeciedu, li tali evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent ma hijiex meħtieġa, sa fejn dawn id-dispożizzjonijiet huma kompatibbli ma din id-direttiva.

Firem